

ANEXA C01-01

FISA OBIECTIV INTINERARIU CULTURAL-ISTORIC

OBIECTIV

Cetatea CALLATIS

DESCRIERE

Cetatea Callatis, Mangalia de astăzi, stațiunea de pe litoralul Mării Negre, este situată la 49 de km departare de Constanța. Peste cetatea antică se înalță acum blocuri de locuințe moderne, restaurante, hoteluri și o zonă comercială. Mare parte din ceea ce au aflat arheologii provine din afara incintei antice: morminte, clădiri din antichitatea târzie și vestigiile subacvatice ale zidului elenistic și ale amenajărilor portuare.

Spre deosebire de Histria și Tomis, cetatea Callatis a fost o colonie dorică. Intemeietorii ei au venit spre sfârșitul secolului VI î.Hr. din Heracleea Pontică, cetate situată pe coasta de sud a Mării Negre. Heracleea Pontică a fost fondată pe la 560 î.Hr. de coloniștii din Megara dorică, din Grecia continentală. Callatis a rămas credincioasă tradițiilor dorice, așa cum Histria își conservase specificul ionic. Inscriptiile sunt în dialect doric, calendarul folosea denumirile megariene ale lunilor, sărbătorile sale le imitau pe cele ale cetății strabune, pe aversul monedelor era reprezentat capul lui Heracles iar pe reversul lor maciuca, arcul și tolba cu ajutorul cărora eroul și-a executat muncile: uciderea leului din Nemeea, doborârea cerbului de pe muntele Cerineia și celelalte. Heracleea Pontică, cetatea-mamă a așezării grecești de pe malul dobrogean al Mării Negre și-a luat numele după eroul cu brat de fier, despre care se credea că ar fi coborât în infern ca să-l fure pe Cerber, câinele pazitor cu trei capete. Spicele de graudă de pe inscripții și monede sunt un omagiu adus Demetrei, culegătoarea de mere, zeita fertilității în Megara dorică. Magistraturile orașului aveau nume dorice, ca și subdiviziunile sale teritoriale.

ISTORIC

Cetatea Callatis a fost întemeiată, conform izvoarelor literare antice, la sfârșitul sec. VI a.Chr., de către coloniștii dorieți veniți din Heracleea Pontică. Cetatea a fost ridicată la porunca unui oracol pe locul unei așezări getice numită Cerbatis sau Acervetis. Despre întemeierea cetății Callatis avem informații de la o serie de scriitori antici printre care îi amintim pe: Ptolemeu, Strabon, Memnon, Ovidiu, Pliniu cel Bătrân, Arian, Pseudo-Skymnos, Demetrios din Callatis și Scylax din Cariadna.

Tot în sec. IV a.Chr., orașul-cetate a fost cucerit de Filip al II-lea Macedoneanul (359-336), iar stăpânirea macedoneană a continuat sub fiul acestuia, Alexandru cel Mare (336-323). Callatis se eliberează de stăpânirea macedoneană în anul 281 a.Chr.

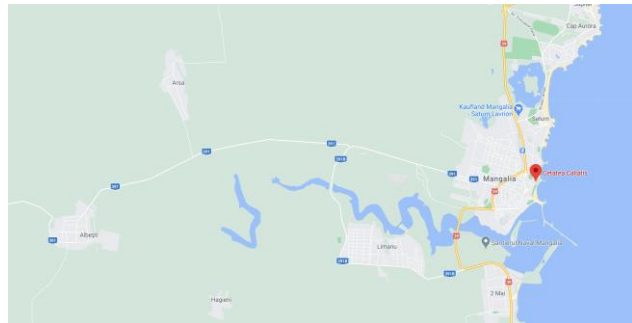
În anii 72-71 a.Chr., Callatis se aliază Imperiului roman. În anul 61 a.Chr. iese de sub stăpânirea romanilor, iar în anii 55-54 a.Chr. intră sub stăpânirea lui Burebista. În anii 29-28 a.Chr., în urma unui nou război, Callatis intră din nou sub stăpânirea Imperiului roman pentru mai multe secole. Cetatea se dezvoltă în timpul împăraților romani: Dioclețian (284-305), Constantin cel Mare (306-337), Anastasius (491-518) și Iustinian (527-565).

În această perioadă își fac însă apariția și popoarele migratoare, care provoacă mari distrugerii cetății, printre aceștia fiind: costobocii - sec. II, goții și carpii - sec. III și hunii - sec. V. Cetatea Callatis a fost definitiv distrusă de atacurile avarilor și slavilor la începutul sec. VII.

CATEGORIA OBIECTIV CULTURAL-ISTORIC

LOCALIZARE 43° 48'52.8"N
28° 35'11.2"E

Mangalia
905500
România
jud Constanta

CARACTERISTICI

Pseudo-Skymnos menționa că "Cetatea Callatis a apărut ca o colonie a heracleoților la porunca unui oracol; aceștia au întemeiat-o când Amyntas se înstăpânează peste Macedonia"

Demetrios din Callatis a scris o geografie alcătuită din 20 de volume, în care amintește originea heracleotă a Callatidei, porunca oracolului din Delphi care a stat la baza fondării cetății și data întemeierii pe care o plasează la începutul domniei regelui macedonean Amyntas. Inscripțiile epigrafice descoperite la Mangalia întăresc ipoteza conform căreia întemeierea cetății Callatis s-a făcut ca urmare a poruncii oracolului de la Delphi. Trebuie însă subliniat faptul că deși scriitorii antici plasează întemeierea cetății Callatis la sfârșitul sec. VI a.Chr, cele mai vechi dovezi arheologice descoperite la Mangalia nu sunt însă mai vechi de sec. IV a.Chr. Cert este faptul că în sec. IV a.Chr. orașul înregistrează o deosebită dezvoltare și tot atunci este construit și zidul de apărare al cetății.

Deoarece orașul modern Mangalia acopera centrul activității civice a stravechii cetăți Callatis, tot ce se poate face este să se deducă existența unei piețe publice sau agora, a unei clădiri a sfatului sau bouleuterion și a unor gimnazii pentru pregătirea fizică și spirituală a tinerilor. Dar o inscripție de pe la anul 200 î.Hr. înregistrează donațiile făcute pentru construirea unui teatru, iar alte texte epigrafice, tipuri de monede și reliefuri, dau de înțeles că au existat, cel puțin în epoca elenistică, câteva temple închinatelor unor divinități ca Afrodita, zeita iubirii, Artemis, zeita vânătoriei, Atena, zeita inteligenței, artelor și meseriilor, Cibeles, mama zeilor și Zeus, părintele zeilor și al oamenilor. În cetate se practicau cel puțin două culte ale lui Apolo, fratele gemen al Artemisei, zeul muzicii, al poeziei și al artelor tamadurii. Dintr-un text pastrat rezulta că un cetățean din această cetate s-a numarat printre emisarii care au colindat orasele

HARSOVA - DOBRICHKA

ÎMPREUNĂ PE FRUMOSUL DRUM AL DEZVOLTĂRII DURABILE PRIN CULTURA TRANSFRONTALIERĂ

pentru a-i pofti pe cetatenii lor greci sa ia parte la Pythia, festivalul lui Apolo, ce se tinea o data la 4 ani la Delfi, festival depasit in prestigiu doar de jocurile olimpice.

ACCESIBILITATE

PROGRAM

DESCHIS PUBLICULUI DA

DISPONIBILITATE CIRCUIT
TURISTIC DA

Sursa: <https://sites.google.com/site/cetatidindobrogea/callatis>